

Teresa Krzysztofak

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA ARCHEOLOGICZNEGO W GIECZU

Organizowane już od 1984 roku z inicjatywy Rady Europy i pod patronatem Unii Europejskiej Europejskie Dni Dziedzictwa w roku 2006 po raz pierwszy zawitały do Gieczu. Niewątpliwie tegoroczny temat przewodni tego cyklicznego przedsięwzięcia (*„Początki państwa i chrześcijaństwa w Polsce wejściem do Europy. 1000-lecie śmierci pierwszego arcybiskupa gnieźnieńskiego Radzyna Gaudentego”*) skłonił ich organizatorów do umiejscowienia głównych obchodów na Ostrowie Lednickim. Jednym z wielu miejsc, które z uwagi na rolę, jaką odegrały w kształtowaniu się polskiej państwowości oraz krzewieniu chrześcijaństwa, zostały wytypowane do lokalnych obchodów tego święta był Rezerwat Archeologiczny Gród Piastowski w Gieczu.

W niedzielę 17. września 2006 roku odbyło się na grodzisku szereg różnorodnych przedsięwzięć, które miały na celu w atrakcyjny sposób przybliżyć czasy monarchii pierwszych Piastów oraz wyraźnie zaznaczyć rolę chrystianizacji na kształtowanie się szeroko pojętej kultury europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich. Głównym założeniem przyjętym podczas przygotowywania scenariusza gieckich obchodów Dni Dziedzictwa było położenie nacisku na archeologię i historię Gieczu, oraz wskazanie roli tego ośrodka grodowego w realizacji prowadzonej przez pierwszych Piastów akcji chrystianizacyjnej na terytorium ich rodowej domeny.

Od godzin przedpołudniowych liczni mieszkańcy Gieczu oraz turyści przybywający na gród od strony północnej zatrzymywali się przy kolorowych posterach ustawionych na skraju cmentarzyska wczesnośredniowiecznego. Umieszczony na nich bogaty materiał ilustracyjny informował nie tylko o wynikach badań wykopaliskowych prowadzonych już od kilku lat na tym stanowisku, zapoznawał również z codziennością pracy archeologa. Odpowiedzią na liczne pytania gości były komentarze do zdjęć, jakich udzielała mgr Elżbieta Indycka. Uczestników gieckich obchodów dni dziedzictwa po wejściu na grodzisko ogarniała wrzawa i harmider charakterystyczne dla tak częstych w obecnych czasach festynów archeologicznych. Teren grodu zagospodarowany był przez młodzież Gimnazjum im. H. Sucharskiego w Gieczu, która na kilku stanowiskach roboczych zapoznawała z technikami dawnego rękodzieła. Wielu chętnych próbowało swych sił nie tylko w drobnych pracach (tkactwo,

skórnictwo), lecz również starało się sprawdzić jako budowniczo wie naszej mini-osady wczesnośredniowiecznej znajdującej się w północno-wschodnim skraju majdanu grodziska i powstającej w ramach prowadzonych przez nasz oddział lekcji muzealnych.

Przez cały dzień odbywały się pokazy walk wczesnośredniowiecznych wojów oraz sztuczek kuglarskich. A to wszystko przy głośniejszej, rytmicznej muzyce wydobywającej się spod rąk zespołu bębniarzy działającego przy Średzkim Ośrodku Kultury. Duża część z bardzo licznego grona uczestników gieckich obchodów dni dziedzictwa skorzystała z chwili oddechu w zacisznych ścianach znajdującego się na grodzie drewnianego kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela udostępnionego nam przez ks. proboszcza Zbigniewa Uramowskiego. Ta bogata w swoją historię świątynia zapęłniła się melomanami, którzy mieli okazję wysłuchać koncertu muzyki dawnej wykonanego przez zespół „*Ars Antiqua*” zrzeszającego młodzież szkolną Zespołu Szkół w Pszczewie. Koncert ten, przygotowany i prowadzony przez nauczyciela pszczewskiego gimnazjum pana Sylwestra Ryczka, spotkał się niespodziewanie - nie tylko dla wykonawców, lecz i dla organizatorów - z nadzwyczaj entuzjastycznym przyjęciem.

Wśród szerokiego wachlarza propozycji naszym gościom nie umknęła możliwość bezpłatnego zwiedzenia muzeum oraz wystawy „*Giecz w monarchii piastowskiej*”. W sali ekspozycyjnej pawilonu muzealnego odbyła się też specjalnie przygotowana na ten dzień krótka prelekcja „*Rola ośrodków grodowych w procesie chrystianizacji ziem polskich ze szczególnym uwzględnieniem Giecza*”, którą wygłosiła Teresa Krysztofiak.

Punktem kulminacyjnym zorganizowanego przez nas dnia dziedzictwa było przedstawienie plenerowe przygotowane specjalnie na tę okazję przez Teatr IT ze Środy Wielkopolskiej. Cały dzień obserwowany był wzmocniony ruch przy reliktach palatium, gdzie od wczesnego rana trwały intensywne prace przygotowujące ten teren do spektaklu, który odbył się w późnych godzinach wieczornych. Tematyka przedstawienia, a więc problem odwiecznej walki dobra ze złem, w połączeniu z zaskakującą grą świateł oraz ognia rozświetlających punktowo mrok panujący w naturalnej roślinno-kamiennej scenerii sprawiła, że na krótki odcinek czasu, bo niespełna godzinę, zapanowała na grodzie niesamowita atmosfera, pełna zaskakujących zwrotów akcji oraz zadumy.

Gieckie obchody Dni Dziedzictwa Archeologicznego wpasowały się w program organizowanych już od lat przez nasz Oddział szeregu przedsięwzięć mających na celu zapoznawać na bieżąco z nowymi wynikami badań wykopaliskowych oraz utrzymywać wśród lokalnej społeczności ich rezultaty, które coraz wyraźniej potwierdzają niebagatelną rolę Giecza w kreowaniu państwowości polskiej oraz polskiej kultury. Przebieg gieckich uroczystości, głosy licznego grona jego uczestników wyrażające dumę z powodu miejsca zamieszkania niedaleko tak ważnego dla historii Polski grodu, z pewnością dla nas, organizatorów, był powodem do małej satysfakcji, iż udało się zrealizować główny cel naszego wrześnieowego projektu.

Fot. 1 i 2. Dzień Dziedzictwa Archeologicznego w Gieczu - jak przed kilkuset laty...
(fot. T. Krysztofiak)

Photo 1 und 2. Tag des Archäologischen Erbes in Giecz - wie vor einigen hundert Jahren...
(Photo: T. Krysztofiak)

Fot. 3 Dzień Dziedzictwa archeologicznego w Gieczu chwila oddechu dla tkających zawzięcie dziewczyn z Gimnazjum im. H. Sucharskiego w Gieczu (fot. T. Krysztofiak).

Photo 3. Tag des Archäologischen Erbes in Giecz kurze Erholung für die verbissen webenden Mädchen aus dem H. Sucharski-Gymnasium in Giecz (Photo: T. Krysztofiak).

Fot. 4 Dzień Dziedzictwa archeologicznego w Gieczu w mini-pracowni rysowniczej można było sprawdzić swoje umiejętności artystyczne bądź pozować do karykatury (fot. T. Krysztofiak).

Photo 4 Tag des Archäologischen Erbes in Giecz in einer Mini-Zeichenwerkstatt konnte man eigene künstlerische Geschicklichkeit prüfen oder zur Karikatur posieren (Photo: T. Krysztofiak).